

WECF International, Korte Elisabethstraat 6 3511 JG Utrecht

De Tweede Kamer, Bureau Woordvoering Kabinetsformatie
t.a.v. mevrouw M.I. Hamer
Postbus 20018 2500 EA Den Haag

Utrecht

8 juni 2021

Betreft: Aandachtspunten regeerakkoord voor feministisch en duurzaam herstel

Geachte mevrouw Hamer,

Na een zwaar jaar waarin de COVID-pandemie het leven van mensen wereldwijd beheerste en in veel landen iedere dag nog steeds een hoge tol eist, kunnen Nederlanders met voorzichtig optimisme naar de toekomst kijken. Het nieuwe kabinet zal in het teken staan van herstel. Herstel is niet neutraal. Het gaat erom welke keuzes worden gemaakt. Gaan we door op de oude weg of gebruiken we deze kans om een nieuwe weg in te slaan?

Wij van WECF International, samen met onze 150 partners wereldwijd, roepen op tot een feministisch en duurzaam herstel, waarbij het streven naar gelijkheid centraal staat. Juist deze pandemie heeft de fundamentele problemen van ons huidige economische en politieke bestel blootgelegd. Nu is er de kans om middelen en macht eerlijk te delen en te kiezen voor een leefbare en gezonde wereld voor onze kinderen.

Als internationaal georiënteerd land is duurzaam herstel alleen mogelijk als het ook goed gaat in de wereld om ons heen. **Internationale solidariteit is dus een belangrijke bouwsteen van een feministisch en duurzaam herstelplan.** Dat is niet alleen in ons eigen belang, maar ook in overeenstemming de Agenda2030 waar we ons als land aan hebben gecommitteerd en waar vele Nederlanders, verenigd in het gevarieerde maatschappelijk middenveld, waarde aan hechten.

Wij pleiten voor een regeerakkoord waarin de volgende zienswijzen worden opgenomen:

1. Nederland sluit zich aan bij de voortrekkers in de wereld en kiest voor beleid dat gendergelijkheid bevordert

Hoewel Nederlanders zich vaak op de borst slaan over hoe progressief ze zijn is er genoeg aanleiding om kritisch in de spiegel te kijken. Of het nu gaat om de loonkloof, seksueel en gender gerelateerd

**Women Engage for a Common Future
International**

www.wecf.org

WECF previously Women in Europe for a Common Future

WECF International
Korte Elisabethstraat 6
3511 JG Utrecht
Phone: +31- 30- 23 10 300
Fax: +31- 30- 23 40 878
E.mail: wecf@wecf.org
www.wecf.org

St. WECF, KvK Utrecht & Omst.
Registratie nr. 41186799
Bank: NL96 RABO 0126 6451 16
Tenaamstelling: WECF
BIC: RABONL2U
WECF has NGO status with ECOSOC/
United Nations

Towards a just, healthy and sustainable world

geweld of de politieke vertegenwoordiging van vrouwen: er is nog een lange weg te gaan.¹ Ook internationaal zien we een terugslag die wordt versterkt door de COVID-pandemie² en de klimaatcrisis³. Daarom is het van belang dat de **strijd voor vrouwenrechten en gendergelijkheid als een rode draad door alle beleid** loopt.

Het nieuwe kabinet heeft de kans om zich aan te sluiten bij voortrekkers als Zweden⁴ en Canada⁵ en een **feministisch buitenlandbeleid** te formuleren. Tegelijkertijd roepen we op om de feministische agenda breder in te bedden in alle beleid. Als klein land heeft Nederland met haar handels-, financierings- en klimaat en biodiversiteitsbeleid een enorme impact op vrouwen wereldwijd. In alle beleid mag een gedegen **genderanalyse en gender actieplan** niet ontbreken. Er moet beter gebruik worden gemaakt van de **SDG-toets en de kwaliteitseis gendergelijkheid** in het Integraal Afwegingskader (IAK).

We roepen op om het SDG5 fonds te continueren en verder uit te bouwen waarbij **toegankelijkheid en flexibiliteit van financiering voor specifiek feministische, vrouwenrechten en gendergelijkheidsorganisaties** wordt gewaarborgd. Het zijn deze organisaties die vooroplopen in de strijd voor meer gelijkheid, terwijl ze vaak minder goed toegang tot en zeggenschap hebben over financiering.⁶ Tegelijkertijd kan het kabinet in Nederland zelf het goede voorbeeld geven door te kiezen voor herstel waarbij wordt geïnvesteerd in publieke zaken die ongelijkheid verkleinen en waar veel vrouwen in de cruciale beroepen werken, zoals de zorg en het onderwijs.

2. Nederland zet in op een rechtvaardig klimaatbeleid

De gevolgen van de klimaatcrisis worden nu al aan den lijve ondervonden in de landen waar onze partners gevestigd zijn, met meer natuurrampen en menselijk leed tot gevolg. Vrouwen en kinderen worden extra hard getroffen door deze rampen. Zo is bekend dat zij een 14 keer zo grote kans hebben dan mannen om de directe gevolgen van een natuurramp te ondervinden.⁷ Nederland heeft als thuishaven van grote uitstoters een bijzondere verantwoordelijkheid om een **ambitieuw en rechtvaardig klimaatbeleid na te streven en in de praktijk te brengen**.

Als klein land heeft Nederland met haar handels-, financierings- en landbouwbeleid een enorme impact. Onze koeien eten via het geïmporteerde veevoer de Amazone op. De biomassaverbranding ten behoeve

¹ [De Vijfde Nationale SDG-rapportage, Rijksoverheid](#)

² [Gender equality in the time of COVID-19 | United Nations](#)

³ [WomenWatch: Women, Gender Equality and Climate Change \(un.org\)](#)

⁴ [Feminist foreign policy - Government.se](#)

⁵ [Canada's Feminist International Assistance Policy](#)

⁶ [How funders can resource feminist movements: concrete practices to Move More Money to the Drivers of Change | AWID](#)

⁷ [Climate Change | Care International \(care-international.org\)](#)

van onze energievoorziening leidt tot ontbossing en meer uitstoot. Door middel van 1,5 miljard per jaar aan exportsteun dragen we vanuit de Nederland bij aan vervuiling, klimaatverandering en mensenrechtenschendingen. Daarom roepen we op om het principe van **beleidscoherentie** in de praktijk te brengen: Stop met de **exportsteun voor fossiele projecten**⁸, stop met de **grootschalige import en verbranding van biomassa**⁹, zorg voor een **forse inkrimping van de industriële veestapel** in Nederland.

Ook hopen we bij de Nederlandse delegatie aan onze zijde te vinden in het **VN klimaatproces**, te beginnen bij de COP26 in Glasgow. Onze oproep is: zorg ervoor dat Nederland voorop loopt bij de klimaattop, waarbij wordt ingezet op het nakomen van de beloften met betrekking voor **klimaatfinanciering**. Zet ook specifiek in op de toegankelijkheid, zowel van onderhandelingen als van klimaatfinanciering, voor ondervertegenwoordigde groepen zoals vrouwen en hun organisaties. Erken dat zij een belangrijke rol spelen met hun vaak **lokaal gewortelde en betaalbare klimaatoplossingen** die bovendien ook bijdragen aan het versterken van gendergelijkheid.¹⁰

We roepen het nieuwe kabinet op om ook in Nederland zorg te dragen voor de uitvoering van het in 2019 overeengekomen **UNFCCC Gender Actie Plan**.¹¹ Een van de afspraken is dat partijen met de implementatie van het Akkoord van Parijs gendergelijkheid bevorderen. Aan de klimaattafels in Nederland en Europa is weinig tot geen aandacht geweest voor de genderdimensie. Een blik op de internationale energiearmoede cijfers en aandeel vrouwen in groene banen doet vermoeden dat een gender actieplan ook voor Nederland relevant is.¹²

3. Nederland draagt zorg voor een gifvrije samenleving

De productie en het gebruik van schadelijke stoffen veroorzaakt nog altijd veel milieuvervuiling en gezondheidsproblemen, vaak in landen ver weg van Nederland, maar ook dichtbij huis. Daarom vragen wij meer aandacht voor bestaande internationale wet- en regelgeving op het gebied van schadelijke stoffen: **REACH - de Europese stoffenwetgeving - en de Conventies van Basel, Rotterdam en Stockholm**.

De textielindustrie is de meest vervuilende industrie ter wereld na de fossiele industrie. Het zijn vooral vrouwelijke textielarbeiders die dagelijks bloot staan aan schadelijke stoffen als PFOAS (Poly- en Perfluoralkylstoffen), een stof die binnen de EU verboden is, maar door gebrek aan

⁸ [The Fossil Elephant in the Room, BothENDS](#)

⁹ ["Onderzoek: Biomassa zorgt voor hogere uitstoot dan kolen", Algemeen Dagblad](#)

¹⁰ [GJCS - Gender just climate solutions - WECE](#)

¹¹ [The Gender Action Plan | UNFCCC](#)

¹² Een voorbeeld van een Nationaal Gender Actieplan, met waardevolle inspraak van vrouwenrechtenorganisaties, is te vinden in [Nigeria](#).

handhaving toch in veel geïmporteerde kledingstukken zit.¹³ We roepen het nieuwe kabinet op om in te zetten op **meer transparantie in ketens** over het gebruik van schadelijke chemicaliën door buitenlandse bedrijven die niet rechtstreeks onder in de EU geldende regelgeving (REACH) vallen, zoals in de textielsector.

Ook in Nederland zelf is milieu- en gezondheidswinst te behalen, waarbij wij in het bijzonder aandacht vragen voor het onderbelichte probleem van de **hormoonverstorende chemicaliën**. Steeds meer onderzoek toont een mogelijk verband aan tussen toegenomen blootstelling aan hormoonverstorende chemicaliën en de toename van chronische ziekten en aandoeningen zoals diabetes en bepaalde kankers.¹⁴ Dagelijks worden we niet aan één gevaarlijke stof maar aan een chemicaliëncocktail blootgesteld. Menstruerende mensen worden in het bijzonder blootgesteld aan deze chemicaliën doordat deze stoffen in maandverband en tampons zitten.¹⁵ De meeste van deze stoffen bouwen zich op in het lichaam waardoor onze kinderen al bij geboorte met een cocktail van hormoonverstorende stoffen in hun lichaam ter wereld komen.¹⁶ Daarom pleiten we in navolging van ANSES (het Franse RIVM) voor aangescherpte regelgeving en meer transparantie op bijvoorbeeld de overheidswebsite 'Waarzitwatin' en via de bijsluiters van producten.¹⁷

Wij wensen u veel succes met het vormen van een nieuw kabinet. Indien gewenst zijn wij uiteraard van harte bereid om een nadere toelichting te geven.

Met vriendelijke groet, namens WECF International,

Sascha Gabizon (internationaal directeur)
Kirsten Meijer (directeur Nederland)

Over WECF International

WECF is een non-profit netwerk dat zich inzet voor een rechtvaardige en gezonde planeet voor iedereen. Ons internationale netwerk bestaat uit meer dan 150 vrouwen- en milieuorganisaties die actief zijn in 50 landen. We geloven in feministische oplossingen op basis van de visies en behoeften van onze partners. We werken aan gendergelijkheid en vrouwenrechten in samenhang met duurzame ontwikkeling en klimaatrechtvaardigheid. Ons secretariaat is gevestigd in Utrecht.

www.wecf.org

¹³ ["EU adopts law implementing PFOA Ban", Chemical Watch](#)

¹⁴ [Factsheet Freia Project; Onderzoek ANSES: BPA, een hormoonverstorende stof die het risico op diabetes verhoogt?](#)

¹⁵ [ANSES Onderzoek p20; gifvrijongesteld.pdf \(wecf.org\)](#)

¹⁶ [International Federation of Gynecology and Obstetrics \(FIGO\) Opinion on Reproductive Health Impacts of Exposure to Toxic Environmental Chemicals \(nih.gov\)](#)

¹⁷ [ANSES overzichtspagina schadelijke stoffen](#)